

Ikt. sz.: NEB/38-2/2016.

NEB-13/2016. sz. ülés
(NEB-55/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Magyarországi nemzetiségek bizottságának**
2016. október 10-én, hétfőn, 11 óra 06 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 562. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető</i>	5
<i>Határozatképesség megállapítása</i>	5
<i>A Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/12284. szám)</i>	5
<i>a) A bizottság véleményének kialakítása a HHSZ 36. § (5) bekezdése alapján</i>	5
<i>Hozzászólások</i>	6
<i>Határozathozatal</i>	7
<i>b) Döntés a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a HHSZ 92. § (4) bekezdése alapján (Vitához kapcsolódó bizottság)</i>	7
<i>Határozathozatal</i>	7
<i>Az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvényjavaslat (T/12233. szám)</i>	8
<i>a) Döntés részletes vita lefolytatásáról a HHSZ 32. § (2) bekezdése alapján</i>	8
<i>b) A bizottság véleményének kialakítása a HHSZ 36. § (5) bekezdése alapján</i>	8
<i>Határozathozatal</i>	9
<i>A közigazgatási perrendtartásról szóló törvényjavaslat (T/12234. szám)</i>	9
<i>a) Döntés részletes vita lefolytatásáról a HHSZ 32. § (2) bekezdése alapján</i>	9
<i>b) A bizottság véleményének kialakítása a HHSZ 36. § (5) bekezdése alapján</i>	10
<i>Határozathozatal</i>	10
<i>Egyebek</i>	10
<i>Az ülés berekesztése</i>	14

Napirendi javaslat

1. A Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/12284. szám)
 - a) A bizottság véleményének kialakítása a HHSZ 36. § (5) bekezdése alapján
 - b) Döntés a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a HHSZ 92. § (4) bekezdése alapján
(Vitához kapcsolódó bizottság)
2. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvényjavaslat (T/12233. szám)
 - a) Döntés részletes vita lefolytatásáról a HHSZ 32. § (2) bekezdése alapján
 - b) A bizottság véleményének kialakítása a HHSZ 36. § (5) bekezdése alapján
3. A közigazgatási perrendtartásról szóló törvényjavaslat (T/12234. szám)
 - a) Döntés részletes vita lefolytatásáról a HHSZ 32. § (2) bekezdése alapján
 - b) A bizottság véleményének kialakítása a HHSZ 36. § (5) bekezdése alapján
4. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Fuzik János** szlovák nemzetiségi szószóló, a bizottság elnöke
Farkas Félix roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke

Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló
Dr. Csúcs Lászlóné lengyel nemzetiségi szószóló
Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló
Hartyányi Jaroslava ukrán nemzetiségi szószóló
Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló
Koranisz Laokratisz görög nemzetiségi szószóló
Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló
Ritter Imre német nemzetiségi szószóló
Dr. Turgyán Tamás örmény nemzetiségi szószóló
Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló

Helyettesítési megbízást adott:

Hepp Mihály horvát nemzetiségi szószóló Koranisz Laokratisz görög nemzetiségi szószólónak

A bizottság titkársága részéről

Schweighoffer Anita munkatárs
Dr. Arczt Ilona főtanácsadó

Meghívottak

Dr. Benedek György (Alapvető Jogok Biztosának Hivatala)
Dr. Török Tamás (Alapvető Jogok Biztosának Hivatala)
Kukumzisz György elnök (Magyarországi Görögök Országos Önkormányzata)
Dr. Topuzidisz Dimitrisz szóvivő (Magyarországi Görögök Országos Önkormányzata)

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 06 perc)

Elnöki bevezető

FUZIK JÁNOS szlovák nemzetiségi szószóló, a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az Országgyűlés Magyarországi nemzetiségek bizottsága ülését megnyitom. Köszöntöm a bizottság tagjait, munkatársaikat, titkárságunk és az Országgyűlés Hivatalának munkatársait, valamint kedves érdeklődő vendégeinket, köztük is Kukumzisz György urat, a Magyarországi Görögök Országos Önkormányzata elnökét és az önkormányzat szóvivőjét (*Közbeszólások: Nincsenek itt. - Derültség.*), illetve még nincsenek itt, bocsánat. Megkaptuk a listát, jelentkeztek, hogy érkezni fognak, de valóban most látom, hogy nincsenek még körünkben, de itt van dr. Cserhádi Tiborné, az Országos Roma Önkormányzat hivatalvezetője, dr. Török Tamás főosztályvezető úr, az Alapvető Jogok Biztosa Hivatalából és dr. Benedek György, a hivatal jogi referense. Minden érdeklődőt köszöntök.

Határozatképeség megállapítása

A jelenléti ív alapján megállapítottam, hogy bizottságunk határozatképes. A 13 fős bizottságunkból 12 bizottsági tag van jelen. Hepp Mihály horvát nemzetiségi szószólótársunk helyettesítési megbízást adott Koranisz Laokratisz görög nemzetiségi szószóló úrnak, tehát 12 jelenlévő szószólóval és 13 szavazattal kezdjük meg a munkát.

Megállapítom, hogy az ügyrendünkben meghatározott határidőig, ma reggel 8 óráig egyik szószóló sem kívánt napirendkiegészítési javaslattal élni a meghívóban kiküldött napirendi javaslatához.

Szavazunk tehát a napirendi javaslatról. Aki egyetért a kiküldött napirendi javaslattal, szavazzon kézfeltartással! (*Szavazás.*) Most már 13 szavazatot látok. Ellenszavazat nem volt. Tartózkodás nem volt. Köszönöm szépen.

A Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/12284. szám)

a) A bizottság véleményének kialakítása a HHSZ 36. § (5) bekezdése alapján

Rátérünk első napirendi pontunkra, a Magyarország 2015. évi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat, amely T/12284. számon került benyújtásra. Ezt tárgyaljuk tehát vitához kapcsolódó bizottságként. A hatályos jogszabályok szerint költségvetési törvényjavaslatokat bizottságunk automatikusan tárgyal, tehát a) pontként a bizottság véleményének kialakítása a házszabályi rendelkezések 36. § (5) bekezdése alapján. A törvényjavaslat az Országgyűlés honlapján megtalálható. A bizottság titkársága minden bizottsági tagnak megküldte ennek a linkjét. Mindenki áttanulmányozhatta. Hét terjedelmes kötetből áll - ahogy a széken is látható - ez a törvényjavaslat. Tehát egy hatalmas anyagról van szó.

Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e valakinek véleménye, hozzászólása, észrevétele a 2015. évi központi költségvetésről szóló törvény végrehajtásával kapcsolatban. (*Jelzésre:*) Ritter Imre német szószóló kollégánk kért szót. Tessék!

Hozzászólások

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Tisztelettel köszöntök mindenkit. Természetesen ez a hét fejezeti kötet meg a fő kötete összesen 4664 oldal, úgyhogy egy rendes olvasmány. Részünkről a számunkra lényeges dolgok az V. fejezeti kötetben vannak benne, annak is a középső részében. A 20/56. a teljes számozás alapján a 3170. oldaltól indul, a nemzetiségi támogatások, a 20/57. az országos nemzetiségi önkormányzatok és a média támogatása, a 20/58. pedig az országos nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott intézmények támogatása. Ez a három fejezeti rész vagy jogcím az, ami meghatározóan a nemzetiségi önkormányzatokkal foglalkozik, ennek is a nagyobb része az országos nemzetiségi önkormányzatokkal. Amennyire át tudtam nézni, az ebben lévő számok és megállapítások helyesek és korrektek.

Most egy különös aktualitást adott az elmúlt másfél-két hét, hogy személyesen a kihelyezett ülés során Battonyán is, Gyulán is, majd egy héttel korábban a Deutsche Grüne Ungarn felavatásánál két év után részesei lehettünk olyan beruházásoknak, olyan fejlesztéseknek, amelyeket a nemzetiségi bizottság kezdeményezése alapján a költségvetési törvényben biztosított forrásokból megcsináltak. Hál' istennek, azt kell mondani, hogy tényleg amit nekem volt lehetőségem megnézni, az mindegyik olyan színvonalú, amire méltán büszkék lehetünk, és nyugodtan bárkinek meg lehet mutatni.

A többi része a 2014-es költségvetési törvény végrehajtásáról szóló beszámolóknak, törvényjavaslatnak már jobban, nem azt mondom, hogy el van dugva, de kevésbé lehet kifejezetten a nemzetiségekre vonatkozóan kiszedni rá a dolgokat, hiszen a korábbi rendszernek megfelelően vagy az egyházi és civil szervezetekkel közösen vannak csak adatok rá, és abból esetenként szövegszerűen kiemelve, vagy pedig a más köznevelési intézményekkel együtt vannak.

Azt gondolom, így van a 20/2/3-as, a köznevelési célú működési támogatások, a 20/2/4-es, a hit- és erkölcsstan és tankönyvtámogatás, vagy a 20/2/5-ös, a köznevelési szerződések. Már a 2017-es költségvetési törvénynél is az volt az egyik problémánk az előkészítésnél, hogy például a köznevelési szerződéseknel együtt vannak az egyházi, az alapítványi és a nemzetiségi köznevelési szerződések. Mi a mi adatainkat tudtuk, de a többiekre nem tudott senki a költségvetési törvény előkészítése során olyan adatokat adni, amelyek alapján el lehetett volna dönteni, hogy például ez a 4 milliárd összességében elegendő-e az igényekre, vagy sem. Én azt gondolom, természetesen a 2014-es ilyen szerkezetben készült, a beszámoló, de azt követően, hogy a 2017-es központi költségvetési törvényben is már változtattak a szerkezeten azzal a céllal, hogy a nemzetiségi támogatások, legalábbis az önkormányzati és a nemzetiségi civil szervezetekre vonatkozó részei egy külön mellékletbe kerültek, én azt gondolom, át kell gondoljuk, és ha kell, javasolnunk kell, hogy a nemzetiségi, köznevelési intézményekkel kapcsolatos adatok is a költségvetésben külön meglegyenek, hiszen hál' istennek, a három év alatt most már több mint száz nemzetiségi intézményt vettek át a helyi és az országos nemzetiségi önkormányzatok. Ebből több mint 75 köznevelési intézmény van, ahol több mint 10 ezer gyerek tanul már. Nekünk is elemi érdekünk, hogy ezekre minden adatunk meglegyen, hiszen ha bármit szeretnénk itt javítani vagy fejleszteni, akkor mindig az az első kérdés, hogy igen, ez milyen kört érint, hány fő van ebben benne, hány gyereket érint, ez mennyibe fog kerülni, ez hosszú távon mit fog jelenteni. Ha erre nincsenek meg az adataink, akkor nagyon nehéz elmozdulni és ezen változtatni.

Összefoglalva, én azt vetem fel és kérem a bizottságot, ezt gondolja át, hogy kezdeményeznünk kell, hogy a későbbiekben a köznevelésen, közoktatáson belül is a

kifejezetten nemzetiségi intézményeknél, ráadásul nemzetiségi fenntartású intézményeknél ki legyen bontva az ezekre vonatkozó adatállomány. Azt gondolom, hogy ha ez a 4664 oldal még egy tíz oldallal bővülne, nem tenné kevésbé olvasmányossá ezt a beszámolót, tehát ez nem lehet akadálya. Köszönöm. Egyébként részemről nem találtam benne olyan problémát, számszaki vagy tartalmi eltérést, úgyhogy én a magam részéről elfogadásra javaslom. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e valakinek még észrevétele az elhangzottakhoz. *(Nincs jelentkező.)*

Akkor röviden összefoglalom, illetve talán annyit hangsúlyoznék még, hogy tulajdonképpen ez a költségvetés, a 2015. évre szóló költségvetés volt az elmozdulás, talán így nevezhetnénk, számunkra az elmozdulás költségvetése, hiszen az addigi 4 milliárdos támogatási összeg 50 százalékkal, újabb 2 milliárd forinttal bővült. Amit szószólótársunk említett, hogy hasznos lenne, ha a nemzetiségi köznevelési intézményekre fordított állami támogatások is valamilyen módon megjelenének kibontva ezekben a beszámolóknak, azt hiszem, ez mindenképpen támogatható.

A bizottsági vélemény előadójának megválasztása következik. A törvényjavaslat tárgyalására pénteken kerül sor. Javaslom Ritter Imre német szószólót, hogy ő gondolja ezt a kérdést. Kérdezem szószóló úrtól, hogy vállalja-e.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Igen, köszönöm.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e valakinek más javaslata. *(Nincs jelentkező.)* Ha nincsen, szavazzunk a kérdésről!

Aki egyetért azzal, hogy a bizottság előadója Ritter Imre német szószóló úr legyen, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás.)* 13 igen szavazat. Ellenszavazat nem volt. Tartózkodás nem volt. Egyhangúlag egyetértettünk és megszavaztuk szószólótársunkat.

b) Döntés a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a HHSZ 92. § (4) bekezdése alapján (Vitához kapcsolódó bizottság)

A napirendi pont b) pontja következik, döntés a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a házszabályi rendelkezések 92. § (4) bekezdése alapján. Javaslom - hiszen éppen el is hangzott, hogy nemcsak a számunkra kiemelt és az EMMI-ben követhető egység fontos, hanem vannak itt azért kibontásra váró egységek is, és nyilván átböngészésre várók is -, hogy a törvényjavaslat egészére folytassuk le a részletes vitát az 1-24. §, az 1-5. melléklet tekintetében. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e valakinek más javaslata. *(Nincs jelentkező.)*

Határozathozatal

Aki egyetért a törvényjavaslat egészére vonatkozó tárgyalással, kérem, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás.)* 13 igen szavazat. Ellenszavazat nem volt. Tartózkodás nem volt.

Mint említettem, a zárszámadás általános vitájára pénteken kerül sor, és 15 perc áll a bizottsági előadó rendelkezésére, természetesen a szószólók ugyanúgy

kétperces hozzászólásra szót kérhetnek, és szót is kapnak. Az első napirendi pontot ezzel lezárom.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvényjavaslat (T/12233. szám)

a) Döntés részletes vita lefolytatásáról a HHSZ 32. § (2) bekezdése alapján

Következik a második napirendi pontunk, az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvényjavaslat, amely T/12233. számon került benyújtásra. Döntés részletes vita lefolytatásáról a házszabályi rendelkezések 32. § (2) bekezdése alapján. Ez az a) pontunk. A b) pont pedig a bizottság véleményének kialakítása a házszabályi rendelkezések 36. § (5) bekezdése alapján. A törvényjavaslat az Országgyűlés honlapján megtalálható. A linket a bizottság titkársága kiküldte, mindenki áttanulmányozhatta, sőt a titkárságunk munkatársai még ki is emeltek bizonyos részeket, amelyek közvetlenül a nemzetiségeket érintik.

Amikor a Házbizottságra benyújtottuk az indoklást, hogy miért szeretnénk ezt nemzetiségi napirendi pontként tárgyalni, a következőt fűztük hozzá. A törvényjavaslat 20. §-a a nyelvhasználatot szabályozza, a bizottság a szabályozást a nemzetiségi joggyakorlás során kiemelt témaként kezelendő, az anyanyelvhasználat kérdése tekintetében, valamint az anyanyelven kiállított okmányok használata szempontjából is fontosnak tartja. A nemzetiségi nyelvhasználat a nemzetiségek jogairól szóló törvényben nevesített nemzetiségi alapjog, amelynek használata a közigazgatási hatóságok és a polgári, valamint a büntető bíróságok előtt nemzetiségi szempontból is jelentős. A fentiekre való tekintettel a bizottság indokoltnak tartja, hogy az Országgyűlés nemzetiségi napirendi pontként tárgyalja a törvényjavaslatot. Ezzel a Házbizottság egyetértett.

Tehát döntés a részletes vita lefolytatásáról a házszabályi rendelkezések 32. § (2) bekezdése alapján. A 20. §-t emeltük ki az indoklásban is. A törvényjavaslat 1-143. §-ig terjed. Javaslom, hogy a törvényjavaslat egészét vegyük górcső alá, amikor kapcsolódunk a részletes vitához. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy kinek van más véleménye. *(Nincs jelentkező.)*

Ha egyetért a bizottság azzal, hogy a törvényjavaslat egészéhez kapcsolódjunk, kérem, a szavazók szavazzanak kézfeltartással! *(Szavazás.)* 13 igen szavazat. Ellenszavazat nem volt. Tartózkodás nem volt. Egyhangúlag jóváhagytuk a javaslatot.

b) A bizottság véleményének kialakítása a HHSZ 36. § (5) bekezdése alapján

A b) pontként a bizottság véleményének kialakítása a házszabályi rendelkezések 36. § (5) bekezdése alapján. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e valakinek egyéb további véleménye az indoklásunkon túl, hozzászólása, észrevétele a törvényjavaslathoz. Különösebben nincs, akkor tulajdonképpen az elmondottak alapján a hatósági eljárások során a nemzetiségi nyelvhasználat, illetve a hivatalos okmányok nemzetiségi nyelven való kiállítása és ezek használata az, ami fontos számunkra ebben a törvényjavaslatban.

A bizottsági vélemény előadójának megválasztása következik. Javaslom Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószólótársunkat, aki ezt a törvényjavaslatot már előzetesen javasolta felvenni a nemzetiségi napirendként tárgyalandó javaslatok sorába a kormány törvényalkotási programja alapján. Szószóló úr, vállalja ezt a feladatot?

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Igen, nagy örömmel.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e más javaslat a bizottság tagjai részéről? *(Nincs jelentkező.)* Úgy látom, nincsen.

Határozathozatal

Aki egyetért a javaslattal, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás.)* 13 igen szavazat. Ellenszavazat, tartózkodás nem volt. Köszönöm szépen.

A törvényjavaslat tárgyalása már a héten megkezdődik, de a nemzetiségi bizottság előadójára a következő ülésen, október 24-én kerül majd sor. Addig az előterjesztők és a frakciók, illetve a független képviselők szólalnak meg, és 24-én pedig a bizottságunk előadója kezdi a vita folytatásában. A második napirendi pontot is lezárom.

A közigazgatási perrendtartásról szóló törvényjavaslat (T/12234. szám)

a) Döntés részletes vita lefolytatásáról a HHSZ 32. § (2) bekezdése alapján

A második napirendünkkel tulajdonképpen szorosan összefügg a harmadik napirendi pontunk, a közigazgatási perrendtartásról szóló törvényjavaslat tárgyalása, T/12234. számon került benyújtásra. Egyébként az Országgyűlés ezt a két törvényjavaslatot együttesen tárgyalja. A törvényjavaslat megtalálható az Országgyűlés honlapján. A titkárságunk kiküldte, sőt ebből is készült egy kivonat, egy esszencia, amely a nemzetiségi vonatkozásokat tartalmazza. Ezt is kiküldtük.

A nemzetiségi pontként való meghatározásban beadott kérelemhez a következő indoklást fűztük. A törvényjavaslat 4. §-ában meghatározott közigazgatási jogvita alkalmazásában közigazgatási szerv lehet a nemzetiségi önkormányzat testülete és szerve. A benyújtott törvényjavaslat több ponton érinti a nemzetiségek jogairól szóló sarkalatos törvényt, melyre a törvényjavaslat indoklása maga is hivatkozik. A nemzetiségi önkormányzatok érintettek a törvényességet, a közérdeket védő szervezetek perindítási joga szabályozásánál és kivételesen az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálatára irányuló eljárásban is. Ahogy azt az indoklásunk is tartalmazta, valóban indokoltnak tűnik a kérelmünk, és a Házbizottság jóvá is hagyta. Tehát ezt a törvényjavaslatot is nemzetiségi napirendi pontként tárgyalja majd az Országgyűlés.

Döntés következik - a) pontként - részletes vita lefolytatásáról a házszabályi rendelkezések 32. § (2) bekezdése alapján. Indoklásunkban a 4. §-t nevesítettük és említettük, de a 144. és a 154. § is foglalkozik, illetve utal a nemzetiségi törvényre, a nemzetiségekre és önkormányzataikra. Tehát vagy ezzel a három paragrafussal foglalkozunk, vagy a törvényjavaslat egészével. Én erre teszek javaslatot, hogy a törvényjavaslat egészére, az 1-158. §-ig terjedő szakaszra folytassuk le a részletes vitát.

Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e valakinek más javaslata. *(Nincs jelentkező.)* Úgy látom, nincsen.

Aki a javaslatommal egyetért, kérem, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás.)* 13 igen szavazat. Ellenszavazat nem volt. Tartózkodás nem volt. Egyhangúlag jóváhagytuk a javaslatot.

b) A bizottság véleményének kialakítása a HHSZ 36. § (5) bekezdése alapján

A bizottság véleményének kialakítása a házszabályi rendelkezések 36. § (5) bekezdése alapján. Kérdezem a bizottság tisztelt tagjait, hogy a felolvasott indoklason túl van-e még valakinek kiegészítő észrevétele a törvényjavaslattal kapcsolatban. *(Nincs jelentkező.)* Úgy látom, nincsen. Ez tulajdonképpen jelezte azt az irányt, amerre majd a bizottsági vélemény előadója indulhat.

A bizottsági vélemény előadójának megválasztása következik. Mint említettem, a két törvényjavaslatot együttesen tárgyalja a parlament, ezért javaslom, hogy ennek a bizottsági véleménynek az előadója is Alexov Lyubomir szerb szószóoló úr legyen. Kérdezem, hogy vállalja-e a feladatot.

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóoló: Igen, természetesen.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e más javaslat. *(Nincs jelentkező.)* Nincsen más javaslat.

Aki egyetért a javaslattal, kérem, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás.)* 13 igen szavazat. Ellenszavazat és tartózkodás nem volt. Köszönöm szépen. Jó munkát kívánok szószóoló úrnak, és akkor október 24-én kerül sor a felszólalására. A harmadik napirendi pontot ezzel lezárom.

Egyebek

A negyedik napirendi pont az egyebek. Hartyányi Jaroslava jelentkezett. Tessék parancsolni!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóoló: A magam nevében és nem tudom, de szerintem azok nevében is, akik voltak a kihelyezett ülésen, szeretném, hogy jegyzőkönyvbe kerüljön, hogy nagyon hasznos volt. Nemcsak hasznos volt, hogy megnéztük, hogy amikor a költségvetésről szavaztunk, a költségvetési támogatások a felújításokra és hova kerültek, jó helyre. Ez bebizonyosodott, és öröm volt számomra, hogy hasznos ügyet is képviseltünk és rögtön láttuk is az eredményt. Én a magam nevében megköszönöm Kreszta Traján képviselőtársamnak, hogy ezzel az ötlettel előállt. Megismertük a battonyai iskola életét. Öröm volt nézni a gyerekeket, az iskolát, és hogy nemrég még három gyerek volt az osztályban, és azóta pedig hogyan bővült az iskola. Ehhez Kreszta Traján képviselőtársamnak sok sikert kívánok, hogy képviselje továbbra is a románság ügyét. Köszönöm, hogy lehetőség volt arra, hogy így együtt legyünk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Azt hiszem, valamennyiünk nevében szóló szószóoló társunk. Én is köszönöm Traján munkáját, aki szót is kért, meg is adom. Tessék!

KRESZTA TRAJÁN román nemzetiségi szószóoló: Köszönöm a szót, elnök úr. Tulajdonképpen Ritter Imre kitért már arra, hogy milyen jól hasznosult az a döntés, amit ott, a helyszínen tapasztaltunk. Nagyon szépen köszönöm a bizottságnak, hogy a bizottság jelenlétével egyébként megtisztelte a gyulai kihelyezett ülésen azt, hogy betekintést nyert arról, hogy milyen a legnagyobb intézményünk Gyulán. Ott mindenki láthatta, hogy hogyan néz ki az intézmény. Korábban volt már egy folyamat,

amely elindult még Latorcai Csaba idején, a korábbi beruházások most folytatódnak a nyílászárók cseréjével, ami 35 millió forint. Természetesen a battonyai iskola is bizonyítja azt, hogy most függetlenül attól, hogy 150 millió forintról beszéltünk, annyit nyert tulajdonképpen pályázat formájában - ami a bizottságunk egyetértésével sikerült -, de az a baj, hogy a rá rakódó költségek elvittek durván 40 millió forintot. Ezt ott hallottuk igazgató asszonytól.

Azt kérem a bizottság tagjaitól, elnök úrtól, hogy a továbbiakban is tegyünk ilyen látogatásokat, hiszen ez hűen bizonyítja azt, hogy a bizottságunk hatékonyan, jól dolgozik, és tényleg megfelelő módon épülnek be azok a költségek egy-egy intézménybe, amit látunk, és örömmel konstatalom azt is, és láttatok ti is, hogy ezzel egyenes arányban emelkedik a gyermeklétszám. Köszönöm szépen még egyszer.

ELNÖK: Mi is köszönjük. Dr. Turgyán Tamás örmény szósóló úr kért szót.

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szósóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Gratulálok, hogy Gyulán ilyen mértékben emelkedik a gyermekáldás. Ez országos példa is lehetne. Elnézést kérek, nagyon sajnálom, hogy nem vettem részt ezen a kiránduláson és a közös élményekben. Ennek az volt a legfontosabb oka, hogy ugyanaznap került a Külügyi bizottság elé az LMP által betérjesztett, a Genocídium elfogadásáról szóló parlamenti határozati javaslat. Miután elég bonyolult volt a történet és harmadszor halasztották el ezt a napot erre az ominózus napra, itt már én nem akartam kifogást emelni azzal, hogy én nem érek rá. Ráadásul egyébként is mindenféle bonyolult helyettesítések voltak az LMP részéről is. A kérdést konkrétan megfogalmaztuk, és egy olyan két és fél órás csúszással került a napirendi pont tárgyalásra a Külügyi bizottságban. Ezt a két és fél órát lelkesen végigülte a folyosón a török nagykövet és teljes stábja, valamint az azerbajdzsáni nagykövet és teljes stábja. A török nagykövet mosolygós és beszélgetős, az azerbajdzsáni nagykövet meg durcás volt, de ez az ő problémája, ezzel nem tudunk mit kezdeni.

Az LMP előadta a határozati javaslatot, én is hozzátettem a magunkét, a görögökre, a holodomorra is utalva és minden keresztényre, akit akkor is és mai napig üldöznek, kiváltképpen arra a fontos tényezőre, hogy ahova 1915-ben az örményeket gyűjtötték össze, az iraki és a szír határra, ott most éppen gyűjtőtáborok vannak, úgyhogy a történelem nem sokat változott ezalatt a száz év alatt. Természetesen szavazásra került sor. Ezen a szavazáson érdekes dolog történt: egy fideszes igen szavazat volt, hogy fogadjuk el ezt a határozati javaslatot, aztán kettő meg nem és öt darab tartózkodás. Tehát a határozati javaslat nem ment át, mindenesetre puhultak a viszonyok. Ez történt gyakorlatilag egy héttel ezelőtt. Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönjük szépen a tájékoztatást. Szeretnék tulajdonképpen nem is bejelentést tenni, csak egy-két információt megosztani a bizottság tagjaival. Az elsőre házelnök úr kért meg a Házbizottság ülésén a napirend előtti felszólalások kapcsán. Ezek természetesen nem bizottsági ügyek, hiszen a szósólók egyéni kezdeményezéssel, kérelemmel fordulnak a házelnök úrhoz, illetve a Házbizottsághoz. Itt némi önmérsékletet kért házelnök úr a szósólóktól, hiszen a független képviselőknek sincs ilyen lehetőségük, hogy napirend előtt felszólaljanak, de indokolt esetben továbbra is fogják támogatni, ahogyan 24-én sor kerül lengyel szósólótársunk felszólalására is. (*Hartyányi Jaroslava jelentkezik.*) Nem kívánok erről vitát nyitni. (*Hartyányi Jaroslava: Én csak kérdezni szeretnék.*)

Még két bejelentésem van. A mai ülés, a ma kezdődő ülés ezen a héten négy napos lesz, hétfő, kedd, szerda és péntek. Ma már két szósólótársunk szót kap,

hiszen a bizottsági jelentések vitáira kerül sor. Az ÁSZ beszámolója és az alapvető jogok biztosa beszámolója kapcsán Giricz Vera és Ritter Imre fog ma szót kapni ebben a vitában.

Szeretném bemutatni titkárságunk új munkatársát, Nagy Dorinát. Ő a bizottságunk új titkárnője. Fogadjuk szeretettel, és jó munkát kívánunk neki! *(Jelzésre:)* Igen, Jaroslava, tessék!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Én csak kérdezni szeretnék. Az elnök úr azt mondta, hogy mérsékeljük magunkat. Nem úgy láttam, hogy olyan gyakran felszólaltunk volna napirend előtt. Mivel indokolta? Túl gyakran jelentkezünk napirend előtti felszólalásokra? Mi volt az indoka?

ELNÖK: Azt mondta, úgy látja, hogy nem mindig van indoka, hanem inkább ürügy. Szó szerint Ritter Imre felszólalását kifogásolta, tehát ezt említette meg a Házbizottság ülésén. Inkább úgy éreztem, hogy az ünnepélyes, a rendkívüli esetekben támogatja a Ház, de egyébként rendelkezésünkre áll a napirend utáni felszólalás lehetősége mint alanyi jog, és jelezte, hogy tulajdonképpen itt már a független képviselők jogait is túlnőjük, mert nekik ez a lehetőségük a gyakorlatban nincsen meg. *(Jelzésre:)* Varga Szimeon bolgár szószóló úr következik, aztán Kissné Köles Erika.

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló: Köszöntöm a bizottság tagjait. Én csak szeretném tájékoztatni a bizottságot, hogy a mai postával kaptam egy értesítést a Nemzeti Művelődési Intézettől - nem tudom, esetleg más kapott-e -, amelyben azt tudatja velem megbízott főigazgató úr, hogy 2017. január 1-jétől új szervezeti keretek között látja el feladatát a Művelődési Intézet. A következő bekezdés pedig úgy szól, hogy a szervezeti átalakítások és az év végi teljes pénzügyi zárás előkészítése miatt a Pro Cultura Minoritatum Hungariae díjátadó és nemzetiségi gálát idén nem áll módjukban megrendezni, de úgy gondolják, hogy miután megtörténtek a szervezeti átalakítások, a jövőben ez egy fontos feladat nekik és kívánnak vele foglalkozni.

Én csak arra gondoltam - ez csak gondolatindító, nem szeretnék erről vitát nyitni -, hogy ez egy régi hagyomány, amely a nemzetiségeket kellőképpen díjazza műsorral, díjjal és a nemzetiségek tagjait, ezért ezt megszakítani nem biztos, hogy illő lenne. Gondolom, az ONÖSZ-szel és az országos önkormányzatokkal egy közös vélemény kialakítása lehet, hogy már késő, hiszen már október van, de úgy gondolom, egy gondolatindító mindenféleképpen jó lenne. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Kissné Köles Erika szlovén szószólótársunk kért szót.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót. Tisztelettel köszöntöm a bizottság valamennyi tagját. Én is erről akartam beszélni. Hasonlóképpen Szimeon kollégámhoz, én is azt gondolom, hogy valamilyen levelet meg kellene fogalmaznunk az üggyel kapcsolatban. Az idő rövideje engem is egy kicsit kétségbe ejtett. Minden bizonnyal a Nemzeti Művelődési Intézet átalakítását mi nem tudjuk megváltoztatni, viszont esetleg egy olyan dolgon elgondolkodhatunk, hogy a jövőben nem kellene-e ebből egy olyan nemzetiségi keretben lebonyolítandó eseményt csinálni - nekem ebben sügött helyettes államtitkár úr -, ami mondjuk a hajdan hagyományos nemzetiségi színházi találkozókkal összekapcsolható esemény volt. Ezt én majd egy későbbi időpontban mindenképpen javaslom. Teljesen véletlen, hogy ez pont a mai napra esett, a mi beszélgetésünk pedig pénteken zajlott.

Mindenesetre ez megdöbbsentő, hogy egy hagyományos díjátadó rendezvényt két hónappal az aktualitása előtt megszüntetnek vagy szüneteltetnek, teljesen mindegy. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Úgy láttam, hogy nem mindenki kapott ilyen levelet a szósztólók közül. *(Közbeszólások: Kaptunk, csak még nem mentünk a postáért.)* Értem, jó, rendben. Persze, fogunk ezzel foglalkozni. *(Jelzésre:)* Ritter Imre, majd Koranisz Laokratisz következnek. Tessék!

RITTER IMRE német nemzetiségi szósztóló: Köszönöm szépen. Ha már itt felmerült, egyébként is akartam kérdezni, mert a Mátrai Márta házasságonnal történt tavasz végi megbeszélést azzal zártuk, hogy ős elején elnök úrral is lesz egy hasonló megbeszélés, ahol többek között pont arról akartunk beszélni, hogy ne rendkívüli kegy legyen a napirend előtti hozzászólás, változtassunk a nemzetiségi napirenddé nyilvánítás jelenlegi kézi irányításos rendszerén és a többi. Tehát én felvetném ezt - azzal zártuk a tavaszi megbeszélést, hogy ősze elnök úrral le fogunk ülni egy hasonlóra - és azt gondolom, hogy ez rendkívül lényeges lenne.

A másik pedig egy kérdés. A kihelyezett ülésen, illetve azt követően arról beszéltünk, hogy holnap egy óráról lenne a nemzetiségi törvény, illetve... *(Közbeszólások: Fél kettőkor! - Zaj.)*

ELNÖK: Hagyjuk, hogy befejezze szósztóló úr! Holnap fél kettőkor, küldtünk értesítést.

RITTER IMRE német nemzetiségi szósztóló: Akkor rendben van, valószínűleg átsiklottam felette. Én csak szeretném mondani, hogy nekem úgy alakult, hogy holnap kettőkor megint egy temetésre kell menjek, nem tudok itt lenni, de természetesen el fogom fogadni, amit a bizottság megbeszél vagy határoz. Köszönöm.

ELNÖK: Ószinte részvétünk! Koranisz Laokratisz görög szósztóló úr, tessék!

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szósztóló: Tisztelt Bizottság! Én is megköszönném Trajának, amit tett értünk, hogy ott, kint lehettünk és láthattuk, hogy ezek a pénzek, amik a nemzetiséghez jutnak, valóban jó helyre kerültek, valóban olyan intézményeket fejlesztenek, amelyek a gyerekeket segítik a nyelvtanulásban.

Közben meg akarom köszönni Ritter Imrének is, hogy példát mutatott azzal, hogy megtudtam - eddig nem tudtam -, lehetséges az is, hogy egy helyi nemzetiségi önkormányzat tud működtetni iskolát, és valóban igen magas szinten. Imre, ezt nagyon szépen köszönöm neked. Azt hittem eddig, hogy csak országos önkormányzatok, de én ott szembesültem ezzel, hogy tud ez is így működni, úgyhogy köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Alexov Lyubomir szerb szósztóló úr kért szót. Tessék!

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szósztóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Én a Nemzeti Művelődési Intézet által írt levélhez szeretnék kettő mondatot mondani, nem annyira magával a Pro Minoritate-díjjal kapcsolatban, hanem ennek az indoklás részében említett átszervezéssel kapcsolatban. Valamikor ennek az intézménynek volt nemzetiségi tagozata, voltak nemzetiségi munkatársai, és volt egy külön részlege, amely az egységes magyar vagy magyarországi kultúra részeinek tekintette a magyarországi nemzetiségek kultúráját is. Szeretném ennek a levélnek a

nyomán kezdeményezni elnök úrnál, hogy vegyük fel a kapcsolatot a megbízott igazgatóval vagy az illetékes államtitkársággal, és használjuk ki ezt az átszervezési pillanatot, hogy újra felvessük egy ilyen részlegnek, illetve önálló szervezeti egységnek az újraszervezését az intézeten belül. Sokszor volt szó arról, hogy kell vagy lehetne egy önálló nemzetiségi művelődési intézet, és legtöbbször az a nézet uralkodott, hogy ezen belül kellene megszervezni és az ország részének tekintve magunkat itt kellene egy szervezeti egység a mi részünkre. Hogy ne szaporítsam a szót, a kezdeményezés az, hogy SOS vegyük fel mind az intézménnyel, mind a felügyeleti szervvel, a kormány illetékes államtitkárságával a kapcsolatot és kezdeményezzük a tárgyalásokat ebbe az irányba. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Szeretném megkérdezni a Köznevelési és kulturális albizottság alelnök asszonyát - jövő héten összeül az albizottság -, hogy esetleg nem tudnánk-e már ez ügyben lépni konkrétan. Én még nem láttam a levelet sem, engem most kicsit meglepett. Ezek szerint magáról az átszervezésről sem igazán tudunk, csak egy utalás történt rá. *(Jelzésre:)* Tessék!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Igen, én is gondoltam erre, mielőtt megszólaltam, merthogy 19-e jövő hét szerda, így nem valószínű, hogy lehetőségünk lesz rá, de gondolkodunk rajta, sőt esetleg teszünk egy kísérletet. Ha nem, akkor pedig december 1-jén lesz a következő albizottsági ülésünk, és ha... *(Hartyányi Jaroslava: Kicsúszunk az időből.)* A kulturális államtitkársággal is van nekünk kapcsolatunk, sőt államtitkár úr is volt már albizottsági ülésen, esetleg rajta keresztül is megérdeklődhethetjük, hogy mi az a vonal, amit nekünk ahhoz követnünk kellene, hogy ezt a számunkra gyakorlatilag visszalépést helyre tudjuk igazítani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Akkor megkérném tisztelettel az albizottság elnök asszonyát, hogy tegyen ez ügyben lépéseket, és ha szükséges, akkor természetesen bizottsági ülés szintjén is megvitatjuk a kérdést.

Az ülés berekesztése

Van-e még más információ, észrevétel? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, akkor lezárom a negyedik napirendi pontot is és az ülést is. Köszönöm az aktív részvételt.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 49 perc.)

Fuzik János
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Vicai Erika